پردیس خیالونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین افغاني

www.samsoor.com

دوهمه دا چه ((دا زه پښتون يم ته هزاره يې)) او ((دا زه فارسي وايم او ته پښتو)) خبره د يو لړ نا بالغو ۰ په نامه روښانفکرانو ، د غرض او مرض خبري دي ۰ او نور پاته اولس ، لوی او واړه ، پښتون او هزاره او ۰۰۰۰ په يو صف کښې ولاړ دملي هنر ((ښکلي جانان)) ته دميني سلام وړاندې کوي او تر ښکلا يې ځاريږي ۰۰۰۰
د تېرو هېرو خاطرو همدې خوږو خوندونو سره کور ته ورسيدم ، د افغانې صاحب د شعرونو د مجموعې د خيالونو نور خيالولي شعرونه مي هم ولوستل
۰دغسې ((د يار دمينې)) نورې سندرې هم ۰ يوازې دا نه ، دوطن او ملت ، د افغان او افغانستان دمينې سندرې هم ۰ او يوازې ، د محبت ، صداقت ، افغان ، دا افغانستان دی ، دا څه حال دی ؟تر عنوان لاندې منظومې نه ، بلکه دغسې نور غزل او نظمونه هم ، د ويناوال ددغسې مينې څرګندوی دي ۰
ما ډيرې خبرې وکړې ۰ زه خپلې خبرې بسوم ۰ تاسې لطفا ما وبخښئ او
مجموعه ولولئ ۰
په درناوي
ستاسو خدمتګار
عبدالله بختانی
کابل - خيرخانه
د ۱۳۸۸ د زمري ۱۲ مه
د ۲۰۰۹ د اګست دريېمه

سندره ویله

زما ښکلی جانانه

زه جار شمه له تانه ۰

ما مه شړه له ځانه ۰

قربان دې شم ۰

قربان دې شم۰

السلام۰

السلام۰

ښاغلي رحیم ګل غمزده خپله دغه سندره په هماغه وختونو په کابل راډیو کښې ویلې وه۰ په محافلو کښې یې هم اوروله او د ځینو نورو سندر غاړو له خوا هم ویل کېدله۰ او تر اوسه اورول کېږي۰

زه چه دغو خږ سرو سندر بولو ماشومانو ته نژدې شوم۰ ورته ودرېدم۰ بیا مې ورسره لږه مرکه هم وکړه ۰وپوهېدم چه دا هلکان د همدې ښار اوسیدو نکي په ختڼه هزاره ګان دیي۰ او ژبه یې دري ده ۰۰۰۰

سبا ته د پښتو ټولنې غونډه جوړه شوه ، نو ما دا کیسه وکړه او زیاته مې

:کړه

دا خبره سمه نه ده چه موږ وو ایو فارسي ژبي د پښتو مخه نیسي۰

د کابل ښار فارسي ژبي هزاره ماشومان چه په خوند خوند ، په ډیر شوق و ذوق ، پرته د چا د وینا او تقاضا نه ، پښتو سندره وایي او خوند تري اخلي ، د دوو حقیقتونو څرګندونه کوي :

لمړئ دا چه په سندره کښې هنري زور دومره زیات دی چه یوازې د پښتنو نه ، یوازد سندرغاړو نه ، یوازې د مشرانو نه ، بلکه د کوچنې ماشومو هزاره ګانو په زړونو او ذهنونو یې هم دومره اغېزه کړی دی چه دغه سندره په ډېر شوق و ذوق او احساس د هغو په ژبه جاری شوې ده ۰۰۰۰

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم پردیس خیالونه

شاعر سمیع الدین افغاني

د چاپ کال ۲۰۰۹ میلادي

د چاپ شمېر ۵۰۰ ټوکه

د چاپ وار لمړی

کمپوز سمیر افغاني

ټولګه دوهمه

د چاپ ځای

د حق د لارې کلتوري ټولنه –جرمني

ډالی

زما د خواږه پلار

اروا ښاد مولانا محمد سعید سعید افغاني

پاک روح ته٠

کښې رښتیا او دروغ شکایتونه کول٠ ځینو به زور واهه چه د یو لړ قالبي الفاظو او علمي ترمونو اولغتونو په استعمال خپل علمیت او لیاقت ثابت کړي٠ د نورو ملګرو مشخصې خبرې رانه هېرې شوي دي٠
خو زما د لنډو وړاندیز لنډیز داسې کېدای شي :
په ځینو طبعي خصلتونو کښې ، فرد او ټولنه ، یو تر بله سره ورته والی لري٠ که یو فرد خپله روغتیا وساتي ، ورزش وکړي٠ سم او مناسب خوراک ولري او ځان قوي او مضبوط کړي ، که له بهره څخه وجود ته یې مکروبونه هم ننوځي ، د هغه د وجود مقاومت په اثر د هغه مکروبونو اغېزه کمیږي یا له مینځه ځي نو که ټولنه ، خصوصا پښتو ټولنه او د هغه غړي سم کار وکړي ، د ښې مطالعې په اساس د منطق او استدلال او علمي اسنادو او شواهدو سره ښې لیکنې او تالیفات ټولنې ته وړاندې کړي ، بیا نو ټولنه پخپله ، موږ په کار قناعت کوي ، چاته د مخالفت څه موقع په لاس نه ورځي او که ورشي هم مخالفت یې دومره تاثیر نه کوي ٠٠٠٠
وزیر صاحب خپل ساعت ته وکتل٠ ویل: دولس بجې شوې په کارو و کښې ستاسو بریالیتوب غواړم٠ تاسې خپلو کښې سره کښېنئ ، د همدغو خبرو په اساس خپل کارونه تنظیم کړئ٠ که ماته مو څه امر کاوه و رسمي وړاندیز راته وسپارئ٠ زه ستاسو په خدمت کښې یم ٠٠٠٠ د خدای په امان٠
د پښتو ټولنې رئیس موږ ته وویل : تاسې نور هم فکر وکړئ٠ ددې خبرو په اساس ، اوکه تاسو سره نور نظریات هم وي ، سبا به سره کښېنو او ٠٠٠٠

مازیګر زه د استاد الفت د لیدو به تکل وخوزېدم٠د هغه کور د ((چمچه مست)) د خوړ په غاړه ، په ښېر شاه مېنه (څلورمه کارته) کښې و ٠ ورروان وم٠ هلته د کارتې د کوڅو په دوړو کښې پینځه شپږ تنو ماشومانو په جګ اواز

په هغه زړو ورسته پاته زمانه کښې زموږ یوازې یو وطنپال دغسې و ٠ اوس پدې ورسته وروسته زمانه کښې ماشاالله زمونږ ډېر وزیران دغسې دي چه وطن پرې ګران دی٠ مګر پدې ګران وطن کښې په هغه مهال جرءا و سېږي چه دی پکښې د کابینې وزیر وي٠
د کابینې هغه محترم غړی د معارف وزیر و ٠ د پښتو ټولنې ریاست رسما د معارف وزارت پورې مربوط و ٠ د پښتو ټولنې ریس پوهاند صدیق الله رښتین و ٠ زه هم د همدې ټولنې علمي غړی وم٠
یوه ورز رئیس صاحب موږ ټولو غړو ته د استعلام په ذریعه خبر راکړ چه سبا په لسو بجو وزیر صاحب پښتو ټولنې ته تشریف راوړي او تاسو سره ملاقات لري٠ نو تاسې به په همدغه مهال د ریاست په دفتر کښې حاضر اوسئ !
حاضر شوو ، وزیرصاحب راغی ٠٠٠ کښیناست٠ دعلم او معارف وطن او ملت ، پښتو او پښتنو په ارتباط یې څو جذباتي خبرې وکړې ، د کار ټکی پکښې هیڅ نه و٠ مګر موږ یې ټول تر اغېز لاندې راغلو ، بیا یې وویل: دا پښتو ټولنه ده٠ موږ او تاسې رسما مکلف یو چه دلته دې ټولنې د مرام او مقرراتو سره سم ، پښتو ملي ژبې ته علمي خدمت وکړو نو لطفا تاسې هر یو خپل نظریات ووایئ ٠٠٠٠
تقریبا موږ ټولو خبرې وکړې٠ بیکاره او د کار خبرې٠

ډيرو به د پښتو او پښتنو په باره کښې احساسات څرګندول ، ځينو به پدې برخه کښې د وزير صاحب د شخصيت په ستاينه کښې مبالغه کوله٠ يو نيم د پښتو ټولنې ځينې معمولي ضرورتونو ته د وزير صاحب توجه اړول ٠ داسې کسان هم وو چه د افغانستان د نورو ژبو د ويونکو د ځينو عناصرو او اشخاصو يا د ځينو بهرنيو هيوادونو له لاسه د پښتو د مخنيوئ په برخه

سریزه

محترمو لوستونکو !

لکه څنګه چې ټولو ته څرګنده ده چې زموږ په ګران هېواد افغانستان کې د کلونو کلونو راهیسې تېل شوې جګړه روانه ده چې دې جګړې زموږ د ډېر
شمېر هېوادوال د فقر، بد بختي، مرګ، ژوبله او مایوسۍ سره مخامخ کړي دي، او همدا رنګه زموږ ډېر هېوادوال یې شهیدان، معیوب او په هیواد کې د
ارام او انساني ژوند کولو څخه محروم او په پردیو ملکو کې یې د پردیسۍ ژوند تېرولو ته اړ یستلي دي.
د دې تر څنګ پدغه تېل شوي جګړه کې د هر څه نه د مخه زموږ کلتور او ادب ته هم په لوړه کچه ضرر او تاوان رسیدلی دی اودوطن دښمنانوهمیش زموږ
کلتور او تاریخی ارزښتونو ته نه تنها په سپکه کتلي بلکې هغه یې توهین او غوښتلي یې دي چې خپل فرهنګ او رواجونه او خپلې ارادې زموږ په خلکو پلي
او عملي کړي .
وطن او د وطن په غیږ کې د خپلو دودونو او رواجونو، کلو
او باڼدو په مینځ کې اوسیدل دا هغه ستر نعمت دی کوم چې لوي خدای یې په خپلو بندګانو پیرزو کوي، خو ددې پیرزوینې په قدر او اهمیت هغه څوک
ښه پوهیږي کوم چې د وطن او دخپل ټاټوبي څخه لرې په دوامداره توګه په نورو هیوادو نو کې د مهاجرت شپې او ورځې تېروي.
ساعته د پلي ګرځېدو سپارښتنه کړې ده. او دې سره دا عزیزان، دا کتابونه او دا تقریظونه، په دې وضعه....
مازیګر وه. پاڅیدم. په چکر شوم. زموږ د کور مخې ته سرک نوی قیر شوی دی. مازیګر په همدې ځم راځم.
روان یم. یو څه وړاندې، په کوڅه کښې څو تنه ماشومان وو. لوبې یې کولې. یو څه باد هم چلېده، دکوڅې دوړې یې هم بادولې. چه ورنژدې شوم،
وپوهیدم چه ماشومان په ګډه، د یو کوره س په شان، په خپل
ماشومانه غږ، دا سندره وایي :

یاره ستا په اننګو کې ....

پوه شوم چه دا سندره اوس نه یوازې د مشرانو استادانو هنرمندانو د خولې سندره ده، بلکه د ځوانانو او ماشومانو دخولې سندره هم ګرځیدلې ده.
خو یره کشکې په ودونو کښې، هغه د توپونو دګړزهار په ځای همدغسې ماشومان همدغسې سندرې ووایي....
په چکر چکر کښې، زما په ذهن کښې، نژدې د څلویښتو کلونو دمخه

یوه کیسه راتداعي شوه۰
او داسې :
و ، نه و ، زموږ د هېواد یو وزیر و ، له نامه سره یې د (ډاکټر) علمي لقب هم لګېدلی و۰ ډاکټر وزیر په دې مشهور و چه پښتو او پښتنو سره ډېره مینه لري۰ ډیرو کسانو به ویل چه په ډاکتر صاحب باندې وطن ډېر ګران دی۰ هغه ډېر وطنپال شخصیت دی۰
یوازې ښاغلي صفی الله اسد سفیر به ویل :
افغانستان پر ډاکټر ۰۰۰۰ ډیر ګران دی۰ مګر ، هغه په ګران وطن کښې هغه وخت شپې تیروی ، چه دی پکښې د کابینې وزیر وي۰۰۰

بیا دې ته مې پام شو چه ددې ښکلي غزل په قافیه کښې لفظي ترادف او همغږي نشته۰
د سر دواړه مصرعو د قافیو الفاظ (رنګ - او -ځرګند)دي او ددوهم بند هغه(خوند) او د نورو بندنو دغه (ملنګ ، رنګ ،پتنګ ،او څنګ) دی۰
زه خوشحاله شوم چه د اولسي شاعرانو په شعرونو کښې ، د عربي په شان ، دا کار شوی دی او کېږي ، ښه شوچه د چه د حمزه بابا په حواله ،په دیوانی شاعرۍ کښې هم ، ددې ((ازادئ)) جواز پیدا شو ۰خو افسوس چه د ظالمې زمانې له خوا ، پر موږ خوارانو باندې د ((ازادئ)) د خوږو پېرزوینه کمه ده یا نشته۰۰۰۰

عبدالرحیم یوه (سي - ډي) یا (ډي - وي - ډي)چالانه کړې وه۰ ما په هغه کښې دغه سندره د (نازیه اقبال) په اواز کښې اورېدله او کسر ته یې منتظر وم۰ دی کښې زموږ د انګړ ور وټکید ۰عبد الرحیم ولاړ ۰ ډیر زر بیرته راغی۰
په دوه اتیا مخونو ، د کمپوز شویو شعرونه همدغه مجموعه یې راکړه او راته یې ویل : (افغانی صاحب) غواړي چه پدې کتاب باندې څه ولیکې !
د مجموعې پاڼې مې واړولې۰ (دمینې رنګ) غزل (یاره ستا په اننګو کې ۰۰۰۰) مي سر تر پایه ولوست او ایله وپوهیدم چه دا ښکلی رنګین شعر ، د همدې مجموعې د ویناوال ښاغلي سمیع الدین افغاني دی۰
څو نور شعرونه مې هم و لوستل ۰ زیاتره خوندور وو۰ ستړی شوم۰ په چرت کښې ولاړم۰ هلته د (وینې زلمیانو) په باره کښې کتاب لیکم۰ دلته زما د (یو دوه ګوتې کاغذ۰۰۰) دکتاب څه د پاسه دیارلس سوه مخونو ، پروف راته پروت دی۰ زوړ یم او جوړ نه۰ ډاکتر راته دوینو دغوړ د لبړې کولو لپاره دوا نه ده راکړې او د هر سهار یو ساعت سپورت او د مازیګر دوه
پردیس خیالونه زما د شعرونو یوه بله نوي شعري مجموعه ده کوم چې د مهاجرت په دوران کې مې دخپلو هیلو او ارمانونو لړۍ د شعر په ژبه اظهار او د قلم او هېوادوالو سره شریکه او په هغه کې مې د خپل د دردیدلي زړه اوآز منعکس کړی دی۰
درنو لوستونکو !
په دغه شعری ټولګه د وطن نامتو علمی شخصیت سر محقق ښاغلی عبدالله بختانی خدمتګار هم پیرزوینه کړی او یوه ښکلی علمی لیکنه یی پری

کړی چه د هغوی لیکنه پدی مجموعه کی بی له تصرفه کټمټ نشر ته سپارو او د بختانی صیب څخه مننه کوم چه د ډیرو مصروفیتونو تر څنګ د کتاب په اړه خپل نظر څرګند کړی دی ، ښاغلی بختانی صیب ته د اوږد ژوند او د ښه صحت هیله دلوی خدای د دربار نه لرم۰

همدارنګه د ځوا ن او وتلی لیکوال او شاعر ښاغلی اجمل اټک یوسفزی څخه مننه کوم چه زه یی مخامخ نه یم لیدلی او زما د شعرونو او لیکنو سره د رسنیو له لاری اشنا او یوه ښکلی ادبی سریزه یی پدغی شعری ټولګه لیکلی ده۰

په پای کې لازمه ګڼم د هغه دوستانو څخه چې ددغی مجموعې په راټولو لو ، تنظیم او چاپ کې یې له ما سره مرسته کړې مننه او یادونه وکړم ۰

د لوستونکو د نیکو او اصلاحي نظریاتو او مشورو په هیله ۰

په ډیره مینه

سمیع الدین افغانی

سریزه

نالیدلی سمیع الدین افغاني !

دا دستور دی چې له درده زګیروی خیږي
ګڼې څه و د رحمان د شاعرۍ

په رښتیا چې شعر او شاعري د هر چا کار ندی ، شعر د مینې ، درد ، عاطفې او د یوه سپیڅلي احساس زېږنده ده· په یوه ټولنې کې تر ټولو ډېر حساس او سترګور خلک شاعران او لیکوالان ګڼل کیدای شي·
کله کله یو تن د حقیقي عشق او یا د مجازی عشق پر لمبو وریت شي او تر خولې یې اه او فریاد راووځي، خو ځینې وخت داسې هم پیښیږي چې یو انسان پخپله ټولنه کې نا انډولي او بې عدالتي ویني او په پایله کې یې د همدغې نا انډولۍ پر لغړن اور زړه او دماغ سوځي ،چې هر ګوره همدا سوز او سوی بیا ورو ،ورو د الفاظو جامې اغوندي او په همدې ډول بیا له زړه نه زړونو ته لارې جوړوي·
ځینې وخت په نړۍ واله کچه یو شاعر، عالم او لیکوال داسې یوه دردمنه او یا خوږلنه وینا وکړي چې په هغې کې به د ډېرو نړۍ والو درد او غم نغښتی وي·
دا چې انسان یو ټولنیز مخلوق دی، نو پر همدې بنسټ دا وینا بیا د نړۍ پر مخ پرتو نورو هیوادونو او ولسونو ته ځان ور رسوي ، که څه هم د بل هیواد او ولس خلک به د شاعر په مورنۍ ژبه د سره هیڅ نه پوهیږي ،خو دا چې په
ټولیز ډول کله کله د انسانانو دردونه یو شان وي ، نو د همدې وروستۍ

زما د پاکې مینې
حقیقت پکښې څرګند دی······

او درزی درزی ، درزی درزی····
نه پوهېږم چه ددې سندرې بخت او طالع وې ، که د نورو ټولو اوسنیو په خلاف ددې سندر مارو مهارت ، چه د شعر د الفاظو د ادا کولو پر مهال یې د موسقۍ د الاتو غږونه ډېر تېيټ کړي وه·

نو ملګري مې وویل :
ها ۰۰۰۰ د حمزه با با غزل وایي ۰
هملته لږ څه ودرېدو او سندر ه مو تر پایوه واورېدله او یو څه خوند مو ترې واخیست۰ یو څه پدې چه د سر تاوولو په وخت بیا د موسقئ په اوازنو د توپونو غږمبهار جوړېده او زمو غوږونه یې کڼول ۰۰۰۰
زه خو ودونو ته ډیر نه ځم ۰ که د سیا لئ شریکئ د ډیرې بې اندازې مجبوربئ نه ولاړ هم شم ، بیا ورته ډېر نشم کښېناستلی ۰ خو دا سندره مې بیا بیا څو ځله د راډیو ګانو او تلویزیونونو له لارې ډیرو مختلفو سندر غاړو په اوازونو کښې ، د موسقئ د سم ، مناسب او معتدل غږ په ملګرتیا اورېدلې او خوند مې ترې اخیستی دی ۰
خو !
خو څرنګه چه یو د سندرې په کسر کښې د هغه د شاعر نوم یا تخلص نه اورېدل کېده او په هوټل کښې د خپل ملګري نه می اورېدلي وو :د حمزه بابا غزل ۰۰۰۰
نو د غزل په مکرر اورېدو به مې دا تلوسه زیاتېدله چه که د غزل په کسر کښې د شاعر نوم یا تخلص واورم ۰
حمزه بابا خو د خپلو غزلو په کسرونو کښې خپل نوم ځای کړی دی او دلته ۰۰۰۰ ؟
سندرې خو سندې وي ((خو)) ، بیا هم ((خو)) ، خو د نوي عصر د تخنیک زور هم ور سره شیي ،او د موسقئ خوږ اواز ، دراکټونو ، توپونو او بمونو د اواز غوندې اوچت شي او غوږونه کڼوي ۰
په یو واده کښې ، همدا چه ډوډئ مو ونغړله ، نو یو ملګري راته په څه طنزي
لهجه ویل:
استاده ! که دې خوښه وي نو رسخت به واخلو ، وبه تښتو ۰
ما وویل: ولې ؟ هغه وویل: ته پوهیږې چه افلاتون ویلي دي: ((موسقي د روح غذ ا ده))۰ مګر ۰۰۰۰۰
زه پوه شوم ۰ پاڅېدو ۰ په ولاړه حالت کښې ما وویل: بېشکه ! که الله پاک پدې یوویشتمه پېړئ کښې ، افلاتون را ژوندی او یا زموږ په ټولنه کښې نوی افلاتون را پیدا کړي ، نو پر موږ به د هغه ذات د بې شمېرو احسانونو تر څنګ د هغه دا احسان هم وشي ۰ چه ، دې زمانې ځینو کسانو ډېر تبلیغ کړی دی چه ((فلسفې افلاس کړی دی)) ددې پرو پاګنډې په اثر د نړئ د فیلسوفانو بازار سوړ شوی ،او د هغو پر ګدئ سفسطه بازان ناست دي ۰ اودې سره نړئ د فلسفې په افلاس اخته شوې ده۰ نو نوی افلاتون به خپله هغه
زړه خبره ((موسقي د روح غذا ده)) بیرته واخلي او دا سې حکم به صادر
کړي :
((موسقي د روح عذاب دی !))۰
او دې سره به د فلسفې او فیلسوفانو ارزښت هم یو په دوه شي۰

چه روان شو د موسقئ لمړنی درز پورته شو ۰۰۰ څو چه د تالار دروازې ته
ورسیدو ، د سند رغاړې غږ مو ترغوږ شو :

یاره ستا په اننګو کې
چه د چا د وینې رنګ دی ؟

اړیکې له کبله بیا هر دردمن پرې خپل درد کټ مټ د شاعر په شان تسکین او ټکوره وي۰
ښاغلی سمیع الدین افغاني که څه هم له خپل هیواده لرې پروت یو افغان مسافر دی ، خو د خپل یتیم وراره ،سرتورې وربرې بې مور او پلاره ، کور او اور بې
ژړوي او کړوي ، چې دادی نن یې درد د الفاظو او کلمو په بڼه ستاسې په وړاندې دی۰
ما لا تر دې دمه ښاغلی سمیع الدین افغاني مخ په مخ ندی لیدلی ، بس یوازې او یوازې د ښاغلي افغاني د خوږ من زړه ، احساس ، کړیکې او سړیکې
وې چې زه یې هم د یوه دردبدلي افغان په توګه د ښاغلي افغاني صیب د شخصیت سره اشنا کړم ، هو همدا پیوند و ، څکه چې د هغه (شاعر) د هیواد
سرتورې زموږ پت دی او دوطن یتیم بچی زموږ تن دی ، د هغې بې وروره کور زما کور هم دی او زما بې اور کور د هغه هم دی، یعنې خوښي او غمونه ټول
مو سره ګډ دي۰
زه د فن او هنر له مخې د ښاغلي سمیع الدین افغاني ، پاک او سپیڅلی احساس نه ټکنی کوم ، ټوله (پردیس خیالونه) ټولګه مو په لاس کې ده ،تاسې او
خپل انصاف او قضاوت ۰

مګر دا چې شعر مینې ، احساس ، پیغام او انساني عاطفې ته وایي نو ما دا ټول د ښاغلي افغاني صیب په پیبلو ویناوو کې لیدلي او لوستلي دي ۰

پر ژوند او قلم یې برکت
اجمل اټک یوسفزی
ناروې ، اوسلو

هره شپه اورم ننګرهار ښه دی

مګر اوس ، دماشيني نړئ د ترقئ او پر مختنګ په زمانه ، په يويشتمه سدئ ، يا د کمپيوټر په دوران کښې پر موړ بد بختانو ، ددې ورستيو د ېرشو کلونو ، د پرله پسې تيل شويو خونړيو جګړو ، د نړئ د راز راز پرمختلليو وسلو د ازموينو د درز او دروز پدې دوزخي زمکه او اسمان کښې ، چه د چا خپلوان ، عزيز ، دوست او اشنا د ښادئ کارت راشي ، نو کارت وګورو چه د شپې له خوا ، د يو مجلل عصري هوټل تالار ته يې بللي يو ٠ مننه مبارک دې شي ٠

هلته د خوړو غم نه وي ٠ د هر مېز ګرد چارپېره دولس تنو غذا سرويس کيږي ، شوله خو درک نه لري ، څلور پنځه ډوله پولاوونه ، څلور پنځه ډوله غوښې ،سالندونه ، فيرنې ګانې ، مېوې او کوکا کولا ګانې ٠٠٠٠
دولس واړه زمريانو مېلمنو حمله په غوښو وي ٠ وريجې هسې پاته شي ٠ هسې هم زياتره پخ کړي شيان باسي او د پرون ، بل پرون او لرغونيو پرونونو د ودونو پاته شوني وي ٠
خدای دې د هغو مل شي چه وخت ناوخته يې د وينې د فشار يا د معدې د تېزاب درجه جګيږي٠٠٠٠

راغلو د سندرو اوريدلو ته :
هلته سندرغاړو ته ډېر ښه ستېځ جوړ شوی وي ٠ په اوتو کړيو دريشيو او ښکلو نيکټا يي ګانو ، منظم او مهذب ،((هنر مندان))او کله نا کله ((بې هنران)) ناست وي او سندرې غږوي ٠ هغه سندرې چه موږ په ځوانئ کښې اوريدلي هغه نه ، هغه استادان خو زياتره وفات شوي دي ٠ خدا دی يي وبخښي ! د هغو د زامنو لمسيانو څخه ، خدای دی يي لري ، سندرې اورو

يا ره ستا په اننګو کی ٠٠٠

څنګه چه ښايست يې د اشنا په اننګو کې دی
هسې يې غزل د نا اشنا انځوره ووځی

د ځوانئ په وخت به چه د چا د ښادئ مراسمو ته تللو ، نو په تلو تلو کې به دا
پوښتنه طرحه کېدله چه څه به يې پاخه کړي وي ؟ د غوښې سره شوله که بې

غوښې ؟ خوندور ځواب «پولاو » و ۰
مګر زما او زماغوندې ، د ځينو سرګشته و ، نه دا پوښتنې خوښېدلې او نه دا
ځوابونه۰ زموږ په زړه پوری پوښتنه داوه :
سندرغاړيې څوک دی ؟
اسلم ، بادام ،فيض ګل ،حافظ ، مشکي ،بسم الله، ايوب ، رحمتګل ، ګلرنګ۰۰۰يا ؟
واده ته به ورسېدو څه شی به چه تيار و هغه به د يار و ،هغه به مو په خوند خوند وخوړل۰۰۰۰
بيا به له ماسخوتنه تر سپېده داغه پورې د سندرو په اورېدو نه مړېدو ۰ د بهاړي ، بيرمې ، بياګ ، کستوري ،کليان ، اسا اوجوګ په راګونو کښې به مو سندرې:
مقام ، غزل ، لنډی ، چهار بيتې ، لوبې ،بګټئ۰۰۰ او په هغو کښې به مو په ډېره مينه ، دمينې سندرې اورېدلې۰ ديار دمينې ، د وطن د مينې او د خدای دمينې د
استاد الفت دمينې ديو غزل دا بيت الغزل ، د هماغه زمانو يادګار دی۰

چه په حجرو کې يې د عشق سندری

محبت

همېشه به مې ورب ته دادعا کړه
محبت د نازولي جانان را کړه

دا نړۍ راته فاني دنیا حساب ده
هوښیارانو توبه جوړه د عقبا کړه

د جنت او د دوزخ پروا به څه کړم
چې پروا مې شپه او ورځ ستا د رضا کړه

چې تمام عمر په فکر د دولت وي
هغه خلکو د خپل ځان سره جفا کړه

د مادي دنیا متاع ده د څو ورځو
غافل مه شه او خروي تخفه پیدا کړه

چې د زړونو په رضا رب خوشحالیږي
راشه ! داسې انساني احساس اشنا کړه

دغه څوک دی چې په خپلو کې یې وران کړو
ولســـــونو او اعتبار باندې څـــــه وشـول

دا څـــــــــه وشول څــه به کیږي نه پوهیږو
زموږ د خلکــــــو په وقــار باندې څه وشول

د ظا لمــــــــو او بې رحمــــــو زور چلیږي
افغاني ! زموږ روزګار باندې څــــه وشول

۲۰۰۹ - ۵ - ۱۹

مهاجرت

څه وشول ؟

زمـــوږ کلي او ګلزار بانـــدې څــــه وشـــول
په سپرليـــو ، نوبهــــار باندې څه وشول

بوراګان د بـاغ پـــه لـــــوري نـــه رادرومي
په دې خوارغريب مليـــار باندې څه وشول

چې د خيـــاله يې رخســـار په اوربل پټ وه
په هغه ښـــکلي نـــګار باندې څـــــه وشول

نه ادم شتــــه ، نه رباب ، نه هغـــه مينــــه
د فرهـــــاد د زړه قرار بانـــدې څـــه وشول

دلته هرڅــــه دې وران شوي ويجـــاړيږي
زموږ کلي زموږ ښــــار باندې څـــه وشول

د اخلاص او صداقت لوړه رتبه ده
د کعبې د پیروانو ځان همرا کړه

په کوم ملک کې چې رښتني وروړګلوي وي
د هغو خلکو روزګار ربه صفا کړه

چې د بخل او کینې نه ، نه مړیږي
هغه قوم ،هغه ولس ربه پنا کړه

غرض دا چې صداقت لوی عبادت دی
قوم په صدق کې حاصل د خدای رضا کړه

۲۰۰۸- ۱۰-۲۱

افغان یم

زه څوک د کوم ملیت د کوم زبان یمه زه؟
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

پښتون دی که تاجک که هزاره ددی وطن
ازبک نورستانی که پشه ای دی یا ترکمن
ددې خاورې بچیان دي سره یو مو دی مدفن
تاریخ یم جوړونکی د زمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

دښمن مو په نفاق کې یو تر بله بیلوي
په رنګ رنګ دسیسو مو په خپل مینځ کې جنګوي
په حیله او نیرنګ مو په قومو جلا کوي
اوس پوه زه د دشمن په بد ګمان یمه زه
بس دومر درته وایم چې افغان یمه زه

د ژوندون پا ی کی مایوسی څه پکار
د ښه عمل ښی خاطری تیری شوی

دلته دا څوک دی چه مغروره ښکاری
فانی دنیا شیبی ، شیبی تیری شوی

افغانی رب ته د سجدو موقه ده
ګنی موقی مو د توبی تیری شوی

۲۰۰۹ - ۵ - ۸
مهاجرت

د غم ځپې

په موږ د مرګ بدې ځپې تیرې شوې
څه عجیبه شانتې صحنې تیرې شوې

د زړه ګوګل ته مو لاس ویوړو رقیب
د درد او غم بدې شیبې تیرې شوې

د ژوند مفهوم زموږ بې رنګه شولو
د نابودیو ولولې تیرې شوې

ها امیدونه ارزوګانې د ژوند
ټولې نیمګړې قافلې تیرې شوې

راځې چه واخلو عبرتونه تر ژوند
داسې په موږه چه تیارې تیرې شوې

پدغه ژوندکې اعتبار کله شته
د خود غرضو ناکردې تیرې شوې

د تورې په میدان کې هردښمن پدې پوهیږي
افغان باندې په زور او زیاتي کله کلي کیږي
خصلت مود میړانی دی په دې هرڅوک پوهیږي
په عزم، اراده کې با ایمان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

راځئ ای خوږو ورونو چې وطن سره اباد کړو
په پوهه هوښیاری باندې دا خپل غلیم برباد کړو
پیشرفت او ترقۍ ته افغانی عزم بنیاد کړو
بیا سولې ورورولي ته ارمغان یمه زه
بس دومره درته وایم چې افغان یمه زه

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

دا افغانستان دی

ای وطنه ګران وطن
ښکلی ګلستان وطن
دا مو د خاپوړو کور
دی جنت نشان وطن

ښه باغ او باغچې لري
رنګ په رنګ میوې لري
ښار د قندهار زموږ
پېغلې ښتنې لري

ښګلي ننګرهار ته ځم
ګل د نارنج ښار ته ځم
بیا به د سپرلي موسم
د ښکلو دیدار ته ځم

دلته زړونه په لمبو دي
امیدونه په سلګو دي

په صحیح لار مو روان کړه
ته مو سیالددې جهان کړه

افغاني احساس اشنا کړه
دی تیارو نه جوړ سبا کړه

----

۹ - ۵ -۲۰۰۹
جرمنی

دی کاروان کې انسانان دي
څوک سپینږیري دي ځوانان دي

هم تور سرې ، ماشومان دي
څوک تنکي تنکي ځوانان دي

دوي کې مینه ده وروري ده
پاک احساس ، مسلماني ده

دوي په تمه د ژوندون دي
په امید د سباوون دي

ای ددې کاروان څاروانه
لږ خبر شه د کاروانه

ستا غفلت کې نابودي ده
ستا همت کې زندګي ده

لږ دمه شه ای مغروره
ځان فارغ کړه له غروره

غرونو کی زمریان لري
ژبې اتڼ چیان لري
خلکو د پکتیا سیمه
ښه ښایسته ځوانان لري

لوړ نام او نشان زموږ
دا د اسیا بام زموږ
څومره لوړ شهرت لري
لعل د بدخشان زموږ

دروند په زیارتونو دی
ځای د طاعتونو دی
دا د غزنویانو کور
زړه د تاریخونو دی

لاړ به شو مزار ته بیا
د روضې دیدار ته بیا

سوال به د ایمان وکړو
د الله دربار ته بیا

دا مو دقومو کلی
دا مو د دودو کلی
لوړ عالي کلتور لري
دا مو د نیکو کلی

لوړ په تول جهان دی
دا کور د افغان دی
دا مو د پلرو کلی
دا افغانستان دی

کال ۲۰۰۲
مهاجرت

څاروان

دغه څوک دی چې څاروان دی
رهنما مو د کاروان دی

دا مو خپل که اجنبی دی
که مو خپلو کې پردی دی

دوی کې لویه ځان ځاني ده
راته ښکارې بې ایماني ده

دي بې لارې ټول منزلونه
تورې شپې دي ګړنګونه

په بې لارو ، لارو سر دی
د کاروانه بې خبر دی

هر یو ځان ، ځانله غره دی
که څاروان دی که ساده دی

چې په پوهـــــه علميت مري
د هغــــوی شتــه دوعــا ګوی

چې په جهـــل کې پيـدا شي
خدای دې نکړي چـــا ته لوی

چې په سمــــــه لاره سر دی
افتخــــــار په داسې ځوی

نورو صلحـه کې ژوند تېر کړ
مور په جنـګ کې شو را لوی
***
۲۰۰۹ - ۸ - ۲۵

داڅه حال دی

دغه خوب دلیدو نه دی
نه خوبونه دلیدو دي
داحالت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

څه تیارې دي خپرې شوي
سمه او غریبې دی نیولی
دی وحشي وحشي شیبو کې
دا فرصت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

ددی شنه اسمان تر څنګه
دا زخمي زخمي وختونه

۸

دا دهشت دلیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

پرهارونه مرګ او ژوبله
دبې رحمو قا تلا نو
د ظالمو جابرانو
دا وحشت د لیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

حالتونه توفاني دي
اوس وختونه توفاني دي
ای د وخت سالار تربوره
ستا خصلت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

نن دخدای د بنده ګانو
ډېر بې حده سپکه کیږي

مناجات

ربه ستا دربار دی لـــوی
موږ يو ټول ستــــا ثنا ګوی

ته عزت چـــا ته نصيب کړې
څوک ذليل کړې سيـــاه روی

تفـــاوت لري خالقـــــــــــه
ستا مخلوق په رنګ او خوی

يو هــوښيــارکـــوي کا رونه
بل جـــاهل بې ادب لـــوی

څوک ظالم خـــانه خرابـــه
د ی مـــکاره دروا غـــګوی

ربـــــه تا دي پيـــــدا کړي

ځوک عاجز ځوک فضول ګوی

تــــکبر چې پــــــــــکې نه وي
هــــا عالم د عقلــــــــــه پوی

۷۲

چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
ته سزاواريې ربه
د عبادت مدام
که مو نصیب شي چېرې
ستا مرحمت مدام
شېطان رټلی ګنو
تا فرمايلي دي
چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
لاس په دعا يو ربه
ته مو سبحان يې
ته مو پوره کړې حاجت
ته نګهبان يې
افغاني ! ستا په لار کې

هر څه منلي دي
چاچې راستي کړې ده
رب ته منلي دي
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۰

۷۵

دا قیامت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

ای ددې زمان انسانه
سره یو شه یو همت شه
یو ه چیغه د غیرت شه
نور غفلت دلیدو نه دی
نه وختونه دلیدو دي

تر دې غلو او ګیدړانو
داوحشي ، سړي خورانو
ترېنه خلاص مظلوم انسان کړه
دا ذلت دلیدو نه دی
نه وختونه د لیدو دي

کال ۲۰۰۷ مهاجرت

زخمي زړه

شیخه نور کله زه تسبیح شمېرم
زه مې زخمونه د سینې شمېرم
ګیله مې ځکه د خپل ځانه راځي
خپل صداقت دا ناکردې شمېرم
چې په وفا او صداقت مړه شوي
د هغه خلکو هډېرې شمېرم
د زړه باغچه مې ټول زخمي زخمي ده
د رغیدو یې ورځې شپې شمېرم
د پیوندي زړګي نه څه غواړې نور
نه ستا وعدې نه مې ګیلې شمېرم

ستا زړه په کوم رنګ چې تسپې اړوي
زه افغانی مې شوګیرې شمېرم

فرانکن کلینینک-باد کیسینګین
۲۰۰۸/ ۸ / ۱۷
جرمني

۱۱

نیک عمل

دنیا د نیک عمل ده
بدان رټلي دي
چاچې راستي کړي ده
رب ته منلي دي
دنیا دنیک عمل ده
بدي په کار نده
دا بد عمل چې پرې ځي
دا سمه لیار نده
پرهیزګاران د دنیا
پاک او سپېڅلي دي
چاچې راستي کړي ده

رب ته منلي دي
دا دنيايي كار او ژوند
هسې روان دی نا
چې څوک پرې نه پوهيږي
غافل د ځان دی نا
د خدای رښتنی مخلوق
پرې پوهيدلي دي

۷۴

پرواز دې زړه غـواړي وزر دې نــه وي
د بــې انــصاف درزي د ظلــمه وروسته
کالي دې جـوړ وي خو تــېر دې نــه وي
داسي وخــتونــه د نيمګــړو هيلــو
کلــه پېښيږي چــي هنــر دې نــه وي
يا کــه پــه هر څــه باندي پوه يې مګر
پــه لاس کې زور نلــرې زر دې نــه وي
داسي تنــدی هــم پــه داغلــو ارزي
چــي خوښې نلــري اختــر دې نــه وي

یــو خـــوږ ارمان لرو پـــه زړو کې ربـه
چې نور جنګ نـه وي ستمګر دې نه وي
خاونـــده بـــیا هـغه وختونـــه غـوا ړو
پښتانــــه یو کړه لر او بر دې نـــه وي
۲۰۰۹ - ۵ - ۴

د مینې رنګ

یاره ستا په اننګو کې
چې د چا د وینې رنګ دی
زما د پاکې مینې
حقیقت پکې ښکاره ښکاره څرګند دی

ما ویل سترګې دې خوږې دي
دې ویل تورې په رنجو دي
ما ویل مینه دې سور اور دی
دی ویل یار زما ملنګ دی

ما ویل زما سره اشنا شه
دې ویل زموږ کلي ته راشه
ما ویل مینه رسوا کیږي
دې ویل دا دمینې خوند دی

۱۲

ما ویل ښکلې دې ځواني ده
دې ویل مینه رسوایي ده
ما ویل زه دې لیونی کړم
دې ویل یار مې غنم رنګ دی

ما ویل سپینه خوله دې راکړه
دې ویل مینه کړې بې باکه
ما ویل زړه ته مې نژدې یې
ویل زه شمع یار مې پتنګ دی

ما ویل راشه مازیګر ته
دې ویل دربه شم ګودر ته
ما ویل لاره به دې څارم
ویل منګی مې شین په څنګ دی

۲۵/ ۴ / ۲۰۰۷

۱۳

چې بام څڅیږي او خټګر دې نه وي
دا تنهایي به څه لذت ولري
په کور کې ناست یې او دلبر دې نه وي
د داسې وصله نا امیده یې تل
واده دې کړی وي پسر دې نه وي
چې د اشنا په تمه تمه ناست یې
ورځ دې اوږده شي مازیګر دې نه وي
یا په چرتونو او فکرونو د یار

شپه دې اوږده شي او سحر دې نه وي
د شوګیرو د خپل جانان نه وروسته
خوب دې راغلی وي بستر دې نه وي
چې غریبي او بې وسي وي مدام
په تبه پروت يې او ډاکتر دې نه وي
چې کله کله خوشحالي پېښه شي

۷۲

نیمګړي هیلي

د ژوند بهیر په بیړه بیړه درومي
تل خوشحالي اود زړه سر دې نه وي
کله نا کله داسي ډېر پیښیږي
چې څه کړې حاصل او بر دې نه وي
داسي هستي زمینداري به څه کړې
ځمکه دي ډېره وي بزګر دې نه وي
او یا د ځمکې د حاصل نه ورسته

فصل دې پوخ وي او لوګــر دې نــه وي
هــغه تنـــها د بــېوسۍ موقـــعه کې
مشکل دې ډېر وي کمک ګـر دې نه وي
ملياره !تــه بــه هم خوشحالــه نــه وې
چې نيـــالګي کښــوې ثــمر دې نه وي
ژمی به څنګه پــه خوښۍ کي تېر شي؟

پاکې هيلې

هغه څه چې مو په زړه کې هوسيږي
زموږ هيلې دي منزل ته به رسيږي

دغه هيلې ډېرې پاکې او سوچه دي
چې ملګري مو د ژوند او همېشه دي

دا ژوندون د اميدونو لوی جهان دی

ځکه تل په هلو ځلو کې انسان دی

د مادي دنیا متاع پسې به ګرزي
خو اخر به د نیستئ په طرف پرځي

چا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمي ده چې بیا مومي به عزت

۱۴

ځینې شته دا سې کسان چې مضري کا
چې تا وان درته رسیږي خوشحالي کا

دوی په خپله په تلاش کې د ضرر دي
خدای وهلي ځان نه کله با خبر دي

څوک چې چا ته کوهی کني هغه خپله
په کوهي کې به یې ځای وي تل ترتله

چې د بخل او کینې نه نه مړېږي
ناروا دی هېڅ منزل ته نه رسېږي

تکبر دا د جاهلو خلکو کار دی
په دنیا باندی تل کله اعتبار دی

پاکې هیلې د انسان او انسانیت
در ته ښایي که دې ګران وي خپل عزت

۱۵

ربه ته د مور او پلار یې نګاهبان شې
دا مو هیله دا امید دا مو توبه ده

تا پیدا کړو ته مو وژنې ته مالک یې
ستا ورحم او کرم ته مو سجده ده

ربه ته يې جنتونه ور نصيب کړي
ښايسته پېغله غزال جان مو ستا ميلمه ده

۲۰۰۹ - ۳ - ۱۷
اشفنبورګ والدفريتوف
جرمني

۷۰

ځوانيمرګه غزال

زموږ کلي زموږ ښار کې انګازه ده
جګه شوي د ښکلا نن جنازه ده

خپنوي نن نامراده ارمانونه
د غزال د پېغلتوب ورستۍ شپېه ده

نن د زړونو د داغونو حساب نشته
د غربت د ماتمونو يو بيلګه ده

پدې ویر کې هر یو ډېر دی ژړېدلی
که سپین ګیری یا که ځوان که بېګانه ده

ارمانونه د ځوانی نن خاوری کیږي
عجیبه شانې د غم بده شېبه ده

پدې خلکو نن د غم د پاسه غم دی
پدې کلي نن راتاو د غم څپه ده

د اخلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قانون د پادشاهي ده

افغانی دا صداقت لوی عبادت دی

خپل قسمت چې در رسېږي قناعت دی

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

مهاجر

زړه کې چې مغروره او کاکه یمه
داسې معلومېږي چې ساده یمه

دلته په پردي وطن کې ژوند کوم
هر ثه خپلوم ځان بیگانه یمه

گوري راته تل دوی په پردي نظر
هسې زه د ثو ورځو میلمه یمه

۲۰۰۷ / ۴ / ۲۴
مهاجرت

د نازو او د ملالې خدمتگار دی
خپل ولس ورته د هر ثه نه دی گران

همېشه دی د ټاټوبي په خدمت کې
تل نازېږي په تاريخ د لوی افغان

ربه ته د با احساسو ساتندوی شې
لوړ همت را ته ښکاره شو افغان ځوان

....
۲۰۰۹- ۳- ۲۶

٦٨

افغان ځوان

چې خپل ژبې ته خدمت کړي په ښه شان
په مرچل کې ورته پروت د ی د افغان

نازولي يې مدام خپل مشران دي
احترام ورته کوي په هر زمان

ښکلی ځوان دی هم ساتونکی د سنګر دی
د دښمن سره يې لاس دی په ګريبان

لوړ احساس يې د وطن څېره کې ښکاري
ربه ته د دغه ځوان شې نګهبان

ډېر غمخواره استعداد راته ښکاره شو
په خدمت د خپل وطن کې افغان ځوان

د ميرويس او احمد شا بابا خدمت ته
شپه او ورځ يې يوه کړي په ايمان

۶۷

د زړه باغچه

دزړه باغچه کې درته ګل کرمه
رامبيل، چمبيل، نرګس، سنبل کرمه
دا به وعده راسره کړې جانانه

د ګلو سیل له به راځې جانانه

د زړه باغچه کې درته خیال جوړوم
د ښا پیریو پکې ټال جوړوم
زما دا هیله به مني جانانه
د ګلو سیل له به راځې جانانه

زما د پاکې مینې ښکلي بڼ کې
ستا د ښایسته حسن منلي بڼ کې
د وفا لاس به راکوې جانانه
د ګلو سیل له به راځې جانانه

۱۸

زما د مینې او سرو ګلو باغچه
د رنګینو ،باغ او بلبلو باغچه

بیا له خزانه به ساتې جانانه
د ګلو سیل له به راځې جانانه

ترڅو پدې باغچې خزان ګډ شي
په سرو ګلونو مې تالان ګډ شي
پاس په لیمو به قدم ږدې جانانه
د ګلو سیل له به راځې جانانه

/۲۰۰۷ / ۴ / ۱۰

جرمني

ماویل چې زه به خپل منزل ته رسم
په حقیقت کې په بل رنګ راغلم

د پاکو هیلو ، ارمانونو ښارنه
زه افغانی تری ګیله من راغلم

۲۰۰۸ - ۳ - ۱۸
مهاجرت

ګیله مند

زه د حالاتو نه په تنګ راغلم
دخپل تدبیر سره په جنګ راغلم

ماویل چې ښکل به کړم روښانه لاره
په سرنوشت کې د پتنګ راغلم

زه د خپل ملک د پادشاهي په هیله
خو په حساب کې د ملنګ راغلم

ما سره ښکلي ارمانونه زړه کې
خو نامراده ترې په ځنګ راغلم

هغه حساب چې مې د ژوند درلوده
زه په مسیر کې د نیرنګ راغلم

۶۵

لیونۍ

د فکر تال کې زنګیده لیونۍ
بیا په زړګي مې وریده لیونۍ

ما مې د زړه ورته داغونه شمېرل
دا بې پروا وه خندیده لیونۍ

هسې بې درده بې احساسه نه وه
ځما په مینه پوهیده لیونۍ

ما چې اظهار ورته د مینې کوه
لکه د ګل به غوړیده لیونۍ

افغانی څومره ښې شیبې تېرې شوې
چې په مالت کی اوسیده لیونۍ

۱۰/۱/۲۰۰۸
مهاجرت

۲۰

غزل

زړه چه شی بی شوره بس دعشق د کوره ووځی
یار ورته اغیار شی د زړګی د زوره ووځی

دغه د بې مينو ښار دزړو تسل په څه کيږي
دا چې د يار مينه يې د فرض د پوره ووځي

عزم فولادي د يار په مينه کې په کار دی
ژوند دنا اميده ارمانو د توره ووځي

ژوند دپاکې مينې ، پاکو هيلو سره ښه ايسي
ګوره چې مين د ناکردو داوره ووځي

هسې چې ښايست يې د اشنا په اننګو کې دی
هسې يې غزل دنا اشنا انځوره ووځي

۲۰۰۶ /۱۲/۱۲

شوګيرې

زه لـه حيـــــا يار ته کتلی نشم

دزړګي راز ورتـــــه ویلی نشم

د یار منت مې په لیمـــو قبول دی
د بل احســـان په ځـــان منلی نشم

دا ستـــا په مینه محبت کې اشنـا
دهـــجر ژونـــد نور تیر ولی نشم

ستا به پدې کله یقین پیـــدا شي
زړګی لـــه تا نـــه صبرولی نشم

ها ستـــا د کلي دکوڅو یادونه
خــــوږې شیبې یې هیرولی نشم

افغـانی ژوند په شوګیرو تېرېږي
باران د او ښــــکو درولی نشم

۲۰۰۹ - ۷ - ۷

دا تنګ نظره دتعصب لېونيان
د افغانانو کار او زيار ورانوي

اغيار به دا ارمان تر ګوره ويسي
چې د افغان ولس ګلزار ورانوي

افغاني ! زموږ د پرګنو يووالی
د دښمن ځاله او اعتبار ورانوي

۲۰۰۹ / ۳ / ۸
مهاجرت

کلیواله

د کلي مینځ کې د پنجو په څوکو تلله جلۍ
لکه کوتره مې د ورایه ولیدله جلۍ

د سیخکو کتار یې جوړ وه د اوربله ځینې
په یو نظر یې زړګی ویوړه د ګوګله ځینې
په سرومنګلو یې لاس تېرکړه د کاکله ځینې
په هر قدم کې لکه لښته ماتیدله جلۍ
لکه کوتره مې د ورایه ولیدله جلۍ

خپلو همزولو سره وتې په چکروه نه
ښکلی موسم د پسرلي او مازیګروه نه
د پلو لاندې پټ کاته یې په هنروه نه

د نجنو مينځ کې لکه شمعه بليد له جلۍ
لکه کوتره مې د ورايه وليد له جلۍ

يو يې په غاړه سور کميس ګل بخمل وه نه
په جګه پوزه د چارګل يې جلوبل وه نه
دا خوشبويي چې په ګډا ترې د سنبل وه نه

په افغاني لباس کې ښکلې ښکاريد له جلۍ
لکه کوتره مې د ورايه وليد له جلۍ

۷/۱/۲۰۰۸

درحمان با با مزار

چې د رحمان بابا مزار ورانوي
د پښتنو ستر افتخار ورانوي

دا د فرهنګ او د ادب دښمنان
زموږ کلتور زموږ یادګار ورانوي

زموږ تاریخ ته دوی په سپکه ګوري
دوی زموږ ځلی او منار ورانوي

نن د صوفي عبدالرحمان په پلمه
د تصوف پلونه او لار ورانوي

دوی د انصاف او انسانیت نه لرې
نن که رحمان سبا انصار ورانوي

هر قدم کې مایوسي ده
په سلګو کې چې اوسیږو

که لوی خدای مو مهربان شي
د رحمت په موږ باران شي
په وطن کې مو ورورې شي
خپل بانډو کې چې اوسیږو

ربه موږ هم بنده ګان یو
د یو خوږ ژوند په ارمان یو
(کاش چې ورکه محتاجي شي)
امیدو کې چې اوسیږو

افغانی وطن سور اور شو
تر اسمانه لوګی خپور شو
اه فریاد او بیوزلي ده
تورتمو کې چې اوسیږو

۲۰۰۹ - ۲ - ۷

د جانان غم

د شوګیرو به درته څه ووایم
د ژړیدو به درته څه ووایم
چې دې په مینه کې لوګی لوګی شوم
د نا کردو به درته څه ووایم
د جانان غمه لیونی دې کړمه
د رغیدو به درته څه ووایم
چې په وعده باندې وفا ونکړې
د تش وعدو به درته څه ووایم
ګیلې مې ډېرې په زړګی تېرېږي
ددې ګیلو به درته څه ووایم
زړه مې د مینې په دریاب لاهو شو
د ډوبیدو به درته څه ووایم
د افغاني زړګي کي مینه د یار
د هیریدو به درته څه ووایم

۲۰۰۸/ ۲/ ۲۰
مهاجرت

د نجونو میره

((ما یې تماشه وکړه تله چې د چمن په لور))
((دا د نجونو میره وه لاړه د ګلشن په لور))
ما یې تماشه وکړه تله په مکیزونو کې
مسته چې په ناز قدم اخلي په ګلونو کې
حسن ده ښکلا ده دانه ځي دفیشن په لور
دا د نجونو میره وه لاړه د ګلشن په لور
ما یې تماشه وکړه ده د سردرو ښکلا
سروه د بوستان په قد ده دشنو باغچو ښکلا
حوره په ښایست ده دا ځی باغ حرم په لور
دا د نجونو میره وه لاړه د ګلشن په لور
دا دنجونو میره ده ښه ښکاري همزولو کې
دا سې وطني ښکلا نشته پدې نورو کې
ځار تر افغانی حسن ځمه دوطن په لور
دا د نجونو میره وه لاړه دګلشن په لور

دیسمبر ۲۰۰۴
مهاجرت

کاش د خپل وطن بزګر وای
یا چوپان وای یا کارګر وای
اوس په بل ملک کی نوکر یو
په چرتو کې چې اوسیږو

دلته بل رنګ ترانې دي
دلته بل شان ته نغمې دي
موږ د خپل مالت نه لرې
په میرو کې چې اوسیږو

نه ځما د کلي خوند شته
نه هغه د یاري رنګ شته
دلته مینه بازاري ده
په دوکو کې چې اوسیږو

دلته زړونه دي مات شوي
د مستي نه دي ولیدلي

جلا وطن

دا موږ څومره بد نصیب یو
په پردو کې چې ا وسیږو
نه د ځان نه د قریب یو
غیر ملکو کې چې اوسیږو

وطن مور وطن عزت دی
وطن مینه محبت دی
اوس مو وران دی د زړه کلی
شوګیرو کې چې اوسیږو

دغه څوک دی چې یې وران کړو
نن احتیاج یې د جهان کړو
دا دکوم ظالم له ظلمه
تورو شپو کې چې اوسیږو

بنګړي

مانه د زرګر د دوکان
خیالي پاولي غواړي
سپینې لیچې تشې ګرزي
لیلا ځمانه شنه بنګړي غواړي
زرګره نقد ې روپۍ واخله
مانه اشنا د لاس بنګړي په خپل مرضي غواړي
سپینې لیچې تشې ګرزي
لیلا ځمانه شنه بنګړي غواړي
اشنا ځما نه مرور دی
د لاس بنګړي مې خوږ اشنا په بې صبري غواړي
سپینې لیچې تشې ګرزي
لیلا ځمانه شنه بنګړي غواړي
بنګړي د یار په لاس کې خوند کړي
په سپین مړوند د بنګړو شرنګ ښکلې ځواني غواړي
سپینې لیچې تشې ګرزي
لیلا ځمانه شنه بنګړي غواړي

۲۰۰۷/۱۲/۲

څلوريزه

زه افغان يم خپل وطن راباندې ګران دی
اتحاد او ورور ولي ځما ارمان دی

چې يې مينه دوطن يې ده په زړه کې
افغاني داهموطن را باندې ګران دی

مهاجرت

خلکو دا ظلم دا وحشت به وی تر کومه پورې؟
خاونده ستا د قدرتونو نه به مو تمه وشي ؟

دغه ناتار چې نن سبا په ولسو روان دی
ددې وحشت دختمیدو نه به څه تمه وشي ؟

که داسې نه وي نو راپاڅه ای مظلوم ټبره
یو لوی تحریک د ولسو نه به څه تمه وشي

افغاني ستا کلي باندې چې ورانوي نه ګورې؟
ددې ورانکار سړي خورو نه به څه تمه وشي ؟

۲۰۰۹ - ۱ - ۲۹
مهاجرت

څه تمه وشي ؟

دغه تغیر او بدلیدو نه به څه تمه وشي ؟
د جهانخوارو د وعدو نه به څه تمه وشي ؟

دا به رښتا وي هغه څه چې دوی وعدې ورکوي؟
د نوي مشر تدبیرو نه به څه تمه وشي ؟

خلکو د ظلم او ورانکاره سرمایې نظام نه
ددو هوښیاره لېونو نه به څه تمه وشي ؟

روزګار به بیا خپل ازموینه راڅرګنده کاندي
زمونږ د بربادو ارمانونو نه به څه تمه وشي ؟

هغه ظالم پاچا د ظلم د انجام نه وروسته
د دغه ځوان د کړو وړو نه به څه تمه وشي ؟

که خپل که بیګانه ده

چا وران کړو دا وطن چا ترې لوټ کړې خزانه ده
که خپل که بیګانه ده
چې خپل یې ورانوي بیا د پردو نه څه ګیله ده
دا څنګه زمانه ده ؟

هر چا تر خپله وسه دا وطن کړلو خراب
څوک ناست دي بلډنګو کې په ډالر کوي حساب
څوک پروت دی په خیمه کې له یخنۍ نه شو کباب
هر چا ده غړولې د خپل خوښې ترانه ده
دا څنګه زمانه ده ؟

په نوم د عدالت دي خو خیانت پکې چالان دي
غریب پدیې وطن کې د ماړه نس په ارمان دي
دا ملک چاته جنت چاته په مثل د زندان دي
هستي یې رانه لوټ کړه د ډالرو یارانه ده
دا څنګه زمانه ده ؟

خلک لاړه ترکیهانه موږ په خپلو کی جنګیږو
پدې عصر وزمان کې د پردو په ډول ګډیږو
نفاق او تربګني کې هیڅ مطلب ته نه رسیږو
وطن په نامه یو شئ صرف همدا یوه چاره ده
دا څنګه زمانه ده ؟

ټینګ عزم افغانی او وروړګلوي مو سعادت دی
وطن ته د بادردو هیواد والو ضرورت دی
یووالی اتحاد زمونږه پوهه دی همت دی
وطن به شي اباد که دا مو عزم او اراده ده
دا څنګه زمانه ده ؟

۲۰۰۸ / ۲/ ۲۵
مهاجرت

ګل به خجالته وي ستا ښکلي رخسار نه بيا
لرې به اغيار شي ياره ستا راتلو سره

زه خو د وفا تمه صرف خپل اشنا نه کړم
زړه به مې قرار شي ياره ستا راتلو سره

ما دې د ښايسته حسن لوړ انداز ليدلی دی
ژوند به لاله زار شي ياره ستا راتلو سره

زه په افغاني رسم يار ته تمه ، تمه يم
خلاص به انتظار شي ياره ستا راتلو سره

---

۱۷ / ۱ /۲۰۰۹

یاره ستا راتلو سره

باغ به مې ګلزار شي یاره ستا راتلو سره
ژوند به نوبهار شي یاره ستاراتلو سره

یاره ستا د ښکلي مخ چرته هم ثاني نشته
زړه به ځوان ماليار شي یاره ستا راتلو سره

هسی محبت چه کړی توربورا په ګل باندی
داسی به روزګار شی یاره ستا راتلو سره

زړه خو ستا د خوږ زړګي خوږ نظر په تمه دی
روغ به دې بیمار شي یاره ستا راتلو سره

ښکلي ارزوګانی دي ښکلو ارمانو نه سره
ورک به مې تلوار شي یار ستا راتلو سره

خیبره

خیبره ستا لیدو ته د ځلمو سره درځم
ستا جګو جګو غرو ته د پښتو سره درځم

اغیار که چیرې لارکې د اغزو دامونه کیږدي
هیڅ ډار مې ترې نه شي ابله پښو سره درځم

زما دنیکو کوریې تاکې ښکلي تاریخونه دي
میړانه نارینتوب او د اسرو سره درځم

پردی که په خپل زوراو په طاقت باندې نازیږي
زه خپله پښتونواله او شملو سره درځم

دا ستا په سردرو کې د میړانې هدیرې دي
مزار ته یې د سرو ګلو غنچو سره درځم

جنوری ۲۰۰۷

۳۰

توپیر

ما د خیالونو د باغچو ښاپیرۍ
دهوسونو د دنیا ناوکۍ
په سمه ورځ او په رڼا ولیده
ما یوه ښکلې تماشا ولیده
زه د حسنو میلمه شوم
د ښاپیرو میلمه شوم
هلته زه پوه شوم په دې
چې دخوندونو او خیالونو دنیا
د هوسونو دنیا
درڼا ورځې د خوندونو سره
خوږو وختونو سره
تعبیر په څه اندازدی
توپیر په څه اندازدی

دیسمبر ۲۰۰۵

۳۱

د یار مینه

د یار مینه زوریدل دي بل څه نه
په سوراورکې سوزیدل دي بل څه نه

چې د چا په زړه کې اور د مینې بل شي
مایوسي ده ژړیدل دي بل څه نه

د پتنګ د مینې بد شانته انجام دی
په لمبو کې لمبیدل دي بل څه نه

د جانان مینه د سره قربانی ده
په سوراور ورته دنګل دي بل څه نه

۲۰۰۸- ۳ - ۲۲

تر څو به خپل میږ کې جنګونه کوو
د بل په لمسه ورور وژنه کوو
څه بې حسابه مو تورسری ، ماشومان مری
له هری خوا نه افغانان مری

دلته کې مینه محبت مری
دلته افغان دلته همت مری
دلته ناهید او د نازو انا لمسیان مری
له هری خوا نه افغانان مری

راځې ای ټولو ډلو ډلو خلکو
په بیلو لاروویشل شوو خلکو
که یولاس نشو هم وطن هم موایمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

۲۰۰۹ - ۸ - ۴

۵۳

يووالی

لا تر څو به زموږ ګران وطن ورانيږي
لا تر څو به زموږ کلی لا نړيږي

ورنو لږ څه د تدبير نه کار په کار دی
په يووالي باندې هر مشکل سميږي

چې يووالی وروږګلوي يې په نصيب شي
افغانی وطن به خا ماخا جوړيږي

۶- ۹ - ۲۰۰۷ کال
مهاجرت

۳۲

حالت

زړه ته کله کله راشي مايوسي
خفه کيږود ناآهلو په دوستي

که له يو خوا مو هجران زړګی کباب کړ
بيا د بلې خوا دی غم د بې وسي

عاقبت به مو وکومې لورته بيايي
چې رټلی ګڼو ژوند د سالوسي

د خوارانو سره خوار يو موږ په طبع
د خانانو دود مو ځانله لمسوي

موږ چې وګورو د ماتو زړونو خلک
پرې زور يږو ډېر بې حده په راستي

چې د عدل په بازار کله ورګډ شو
د سرو ، سپینو فرق یې وینو سم دستي

۳۳

په کوز او بر کې

په کوز او بر کې نن بې شمیره انسانان مري
له هرې خوا نه افغانان مري

څوک د طالب څوک ترهګر په نامه
څوک داجیر څوک دنوکر په نامه
زموږ زاړه زموږ تنکي، تنکي ځوانان مري
له هرې خوا نه افغانان مري

دنیا روانه ده کیهان لټوي
په علمیت کې ټول جهان لټوي
زموږ مکتب زموږ شاګرد پوه استادان مري
له هرې خوا نه افغانان مري

موږ انسانیت او عدالت یادو
موږ تل انصاف او صداقت یادو
خو په عمل کی هم منصف هم مسلمان مری
له هری خوا نه افغانان مری

۵۲

راشه چه سپرلی دی شم

راشه چه سپرلی دی شم گلزار دی شم
راشه چه د بدی ورځی یار دی شم
ستا د پاکی مینی محبت کی یار
ژوند شمه ورمه شمه بهار دی شم
نه شته بله لار نه بل تدبیر چیری
راشه چه مرهم دی شم قرار دی شم
ته ما ته په مینه مینه وگوره
زه به دی لمبه شمه انگار دی شم
ما سره جذبه د ه محبت زړه کی
راشه چه کاکل دی شم سینگار دی شم
مینه د اخلاصه سره خوند کوی
راشه چه د مینی وفادار دی شم

هسکه غاړه زیب لری امیل سره
راشه چه د سپینی غاړی هار دی شم
شرنګ دی د پایزیب په زړګی ښه لګی
راشه چه پایزیب دی شم شرنګار دی شم
۲۰۰۹ - ۵ - ۲۲

۵۱

موږ په مینه د اشنا هسې صادق یو
چې مجنون ورته عاجزدی په دوستي

افغانی چې د کوم چا په مینه سوزي
د هغه نګار په مینه کړي مستي

کال ۲۰۰۵ مهاجرت

مينه څه ده

دغه چته ښکلا ګوره
وای په مينه نه رسيږم

خپله مينه کې لمبيږي
وای په چل يې نه پوهيږم

مينه اور مينه سيلاب دی
مينه ژوند مينه کتاب دی

مینه پوهه ده علمیت دی
مینه کار دی شجاعت دی

مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه شرنګ دی یو رباب دی

۳۵

دا مو په خپله په ځان وکړه
چې د پردو په لمسون خپل کور ورانونه

راځی چې خپل وطن اباد کړو
تر څو به ګالو د پردیو پېغورونه

وطن د ټولو شریک کور دی
دا دشمنان مو په قومونو بیلوینه

د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځئ چې يو کړو افغاني خواره قومونه
----
۱۲ / ۱ / ۲۰۰۸

۵۰

زموږ مينه زموږ ګران افغانستان دی
زموږ مينه زموږ ژوند زموږ ايمان دی

بی وطنه چې او سيږي په غربت کې
خوږ ژوندون ورته په مثل د زندان دی

زموږ مينه زموږ هيله ده ارمان دی
اتفاق او ورورګلوي د هر افغان دی

دا وطن په ورورګلوۍ باندې جوړيږي
په يووالي باندې هر مشکل اسان دی

دوطن غيږه کې مې کور دی

ماته پردي مالت کې خوب کله راځینه

د وطن خاورې به رانجه کړم
دا پردیسي ژوندون می هردم زوروینه

چې مو تاریخ ته نظر وکړو
جګې شملې مو د پلرو را یادې شینه

۴۹

مینه بحر دی طوفان دی
مینه دا فانی جهان دی

مینه ښه شانتې نغمه ده
یوه ښکلې ترانه ده

دا د ژوند مانا ده مینه
هم د خوند مانا ده مینه

څوک د خدای سره کړي مینه
د عقبا په لارې سر دی

څوک په دی فاني جهان کې
د ریا په لارې سر دی

مینه کور مینه دلبر دی
مینه زور دی او هم زر دی

۳۶

څوک د کار سره کړي مینه
څوک مین په خپل هنر دی

څوک روزګار سره کړي مینه
هم پیشوا دی هم رهبر دی

د یار مینه زوریدل دي
په سور اور کې سوزیدل دي

د پتنګ انجام د مینې

په لمبو کی لمبیدل دي

د مین په برخه ګوره
مایوسي ده ژاړیدل دي

د جانان مینه د سره
(په سور اور ورته دنګل دي)

۲۰۰۸/ ۱/ ۹

زموږ مینه

دا د مینې عجیبه لویه دنیا ده
څوک په مینه کې مجنون څوک یې لیلا ده

چې په مینه محبت کې دی تېر شوی
مینه کړې ده درخو ده که رابیا ده

مینه څه ده مینه سیند دی لوی دریاب دی
مینه پوهه ده علمیت مینه کتاب دی

د یار مینه زوریدل دي بل څه نه دي
په سوراورکې سوزیدل دي بل څه نه دي

د پتنګ د مینې بد غوندې انجام دی
په لمبو کې لمبیدل دي بل څه نه دي

دلته سترې بادشاهۍ وې
ډیرې لوې امپراتورۍ وې

څوک چنګیز په شان مغرور ؤ
نا پیلون هم لوی باتور ؤ

لږ عبرت ژوند ته پکار دی
کبر جن سړی تل خوار دی

نن دا مست چې پــه ډالر دي
دوی د ځـــــانه بې خبر دي

سبا خـــدای له په رفتن دي
بس محتــــاج د یو کفن دي

»»»

۲۰۰۹ - ۸ - ۲۷

۴۷

تر څو به دا نفاق وي

راځی چې جوړ کړو دغه وران کلي کورونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

راځی چې یو کړو دا خواره واره قومونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

ګودرمو وران پیغلې سرتورې شولې
د وروړ ګلوی خبرې نورې شولې

کلي باندې مو رانسکورې شولې
څوبه د بل په لمسون خپل کور ورانونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

دا وطن مینه غواړي کار غواړي
بیا جوړولو ته یې زیار غواړي
ښکلو باغچو ته یې ملیار غواړي
تر څو به اورو د پردیو پېغورونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

ورونو تدبیر او علمیت دی په کار
لوړ شجاعت او صداقت دی په کار
بیا رغونې ته همت دی په کار
راځی پوره کړو د کالونو ارمانونه
ورونو تر څو به دا نفاق وي

دا مو د کلو او باندو وطن دی

دا د ښایست د منظرو وطن دی
د ولسونو ، پرګنو وطن دی
سره جرګه کړو افغاني ټول ولسونه
ورونړو تر څو به دا نفاق وي

۳-۸- ۲۰۰۷ کال مهاجرت

موقعه

دا ژوندون یوه موقعــــه ده
د چاته لنـــډه چا اوږده ده

دا مـــــوقعه ده هغه چاله
چې فرصت لري سبــــــا له

خو په هر شي کې انجام شته
څوک صادقه هم بد نام شته

پوه او ښــه خلک تیر شوي
بد په بد نامـــــه یاد شوي

خـــاطرې ترې پاتـه کیږي
نیک په ښه نامـــــه یادیږي

د ژونـــــدون په پړاوو کې
په وختــــــونو زمانو کې

ډیرؤ ستر ستر قدرتـــــونه
د بــدبې وې مقـــــامونه

ګډ شوه په ډول د اجنبي رنګ په رنګ
څه بې وقاره حیثیتونه تېر شول

هسکه شمله مو د نیکو شوه ټیټه
د پردو رسم او رواجو نه تېر شول

دا بې فرهنګه د فرهنګ تر نامه

زمونږ د کلتور او له دودونه تېر شول

د ا د تاریخ او افغانیت دښمنان
دوی مو لستوڼي کې مارونه تېر شول

افغاني ! نه رسي منزل ته هغوی
چې د وطن او ولسو نه تېر شول

۲۰۰۸ - ۱۲- ۲۸
برول - جرمني

۴۵

ځوانیمرګه اوزلیم

یوه مینه یوه ناز یوه ادا وه
یوه ښکلې نازنینه دلربا وه
خوږې سترګې محبت سره اشنا وه
هغه لاړه د عمرونو مسافر شوه

هغه لاړه مور او پلار يې په غم ژاړي
د ځوانۍ د مرګ بهار يې په غم ژاړي
زموږ کلی زموږ ښار يې په غم ژاړي
اوس هغه د مور او پلاره مرور شوه

تر سهاره پرې د غم اوښکې جاري دي
مور او پلار يې اوس د غمه لېوني دي
نا اميده په ژړا خپل او پردي دي
په ځوانۍ کې دا پېغلوټه چېرته سر شوه

۴۰

نن اسمان دی په دې کلي راوليدلی
دلته هر سړی بې حده زوريدلی

دې ماتم کې هر چا ځان دی خپل ګڼلی
ښه ځواني يوه ښکلا نن د نظر شوه

ربه ستا دنيا ده لويه ته بادشاه يې
هم د خان هم د غريب هم د ګدا يې
ته په خپله په خپل کار باندی اګاه يې
نن خور لانه مې د لور خاورې په سر شوه

۲۰۰۷ /۲/ /۲۰۰۷ ماين اشف جرمني

حالات

په مونږه څو مره چې وختونه تېر شول
هو مره عبث مياشتې، کالونه تېر شول

دا به تقدير وه که مو خپله ګناه

په ژوند مو څومره کړاونه تېر شول؟

خلک ښه ژوند ته ترکیهانه لاړل
زموږ عبث ټول فرصتونه تېر شول

دغه حالاتو په موږ څه ونکړل
زموږ روزگار کې ټول غمونه تېر شول

یوه لحظه ارام مو ونه لیدو
څه ناکراره مو فکرونه تېر شول

خپلو مینځو کې جنگوي افغانان
څومره وحشت څومره ظلمونه تېر شول

څو مره شو بی قدره په بل ملک کی چه اوسیږو
دلته هر قدم کی د افغان په نوم زوریږو

ټول عیب په نفاق کی دی په دی هم نه پوهیږو
وران شو د شملو وطن د کلو او بانډو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

راشی خوږو ورنو سره یو شو د افغان په نوم
څو به دا نفاق وی چه بیلیږو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو د اخلاص او د ایمان په نوم
جوړ کړو افغانی وطن د سولی او جرګو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

د نیکو وطن

خپل وطن مو وران شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلرو او د نیکو وطن

دلته مجبوری ده هر قدم کی تکلیفونه دی
دلته بی وسی ده هری خوا ته پیغورونه دی
بل غوندی قانون دی مایوسی ده زحمتونه دی
هر قدم پردی دی راته ښکاری د میرو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلر او د نیکو وطن

څه خو په وطن کی ډیر بی شمیره شهیدان شول
ډیر نور د ابرو خلک بی کوره بی کاروان شول
څوک بیا په پردی وطن کی پاتی په بیابان شول
دا نسل لا پریږده چه مو وران شو دلمسو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلر او د نیکو وطن

یاره ستا په اننګو کې
چه د چا د وینې رنګ دی

پردیس خیالونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین سعید افغاني

د شاعرپه هکله

سمیع الدین افغاني د اروانباد مولوی محمد سعید
(سعید افغاني) ځوی د مرحوم مولوی عبدالمجید
لمسی په کال۱۳۳۳ه ش کی دلغمان ولایت د عمرزیو
د قریبی دخیراباد په کلی کی زیږیدلی دی ۰ لمړنی

زدکړی یی د لغمان ولایت د حیدر خانیو په د هاتی
ښونځی ، دمهترالمک ابتدایه ښونځی او د روښان په لیسه کی سر ته رسولی او په کال**۱۳۵۹** کی د لوړو او مسلکی زده کړو د لاسته راوستلو په مقصد بهر ته واستول شو۰ اوپه کال**۱۳۶۴** کی د کورنیو چارو په وزارت کی د ډگروالی تر رتبی رسیدلی دی۰
سمیع الدین افغاني شاعردی چه یوه شعری مجموعه یی (د وطن یادونه) تر سر لیک د چاپه راوتلی ، ډیره برخه لیکنی او شعرونه یی د وطن په مجلو او جرایدو کی خپاره شوی دی او همدارنگه ډیر شعرونه یی دوطن دوتلو شاعرانو او لیکوالانو په علمی سیمینارونو او مشاعرو کی دکلمه شوی اویو تعداد نور یی دوطن د خوږ ژبو سندر غاړو په خوږو اوازونو کی کمپوز شویدی لکه بنجاره ماما ، **پل** دی بختو رشه ، همت ، افغان یم ، دا افغانستان دی ، یاره ستا په اننگوکی او ډیر نور چه زمونږ دهیواد والو د توجه وړ گرځیدلی دی ۰
سمیع الدین افغاني متاهل او د پنځو اولادو څښتن دی ۰
لیکل شوی اثار
د وطن یادونه - شعری مجموعه، د خاپوړو کلی - دکلو او بانډو کیسی
پس از بازگشت - داستان کوتا ، **پردیس خیالونه** -شعری مجموعه
(دحق دلاری فرهنگی ټولنه۰ جرمنی)

SAMEUDDIN AFGHANI